

Déli Hirlap

POLITIKAI NAPILAP

FELELOS SZERKESZTŐ:

Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN
BESZITÉSSEL: havankint 80 Lei, negyedévre 300 Lei, félévre 500 Lei, egész évre 900 Lei. • KÖZMŰVELŐK, valamint
állami nyugdíjasok részére: havankint 60 Lei, egy szeptember
évre 180 Lei, egy félévre 350 Lei és egy egész évre 600 Lei

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Timisoara-Belváros,
Szabadság-tér 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-52, nappal
11. vagy 2-62. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havankint 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei
és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

VI. ÉVFOLYAM * 195. SZÁM

TIMISOARA, 1930 AUGUSZTUS 28, CSÜTÖRTÖK ARA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

Forgácscok

Szeptember elsejéig érvényesek valamikor papirosból készült és sokszor a felismerhetetlenségig összerongyolódott öt és husz leies bankjegyek. Így rendelte azt a pénzügyminiszter bölcsesége. A kormánypárt azonban nem alkalmazkodik ehhez a bölcseséghez, hanem a bankokon belül másként határozott. Már napok óta nem fogadják el a bankok a rongyos bankókat. Nemcsak faluhelyen utasítják vissza a pénzt, hanem a városokban, kültelki üzletekben, a piacokon a kofák, az utcai árusok, sőt egyes hivatalok is. Rossz példával járnak nálunk Vidrighin államvasutai, amelyek egyes pénztárai már két nap előtt visszautasították a szerenstelen, száz százalékosan rokkant bankókat. Hogy ez szabálytalanság, arról kár vitatkozni. Hogy ez szabálytalanság megtorlatlan marad, az is kétségtelen. Nem egyelőző eset és ez nem is legsúlyosabb. Ki a hibás? A rendszer. Az a rendszer, mely megengedte és megengedi, hogy mindenki minden tultegyé magát és saját tette szerint, rendeletekkel és szabályokkal nem törődve, úgy rendelkezjék be, amint éppen jól esik. A vasutnak jól esik már augusztus huszonötödikén nem elfogadni az államnak szeptember elsejéig még érvényes és törvényes fizetési eszközét, miért fogadja akkor el a kofa, akinek valószínűleg kevesebb feladása van a Nemzeti Bankkal, mint a vasutnak? És így megy ez végig az egész vonalon anarchikus rendetlenségben. Hibás azonban a pénzügyminiszter is, akinek rendelete szerint az öt és husz leies pénzeket augusztus harmincegyedikén éjjeli tizenkét óráig köteles mindenki elfogadni, a Nemzeti Bank azonban csak augusztus harmincadikáig fogadja el, mert harmincegyediké vasárnap és így nincs hivatalos órák. Szükséges lenne, hogy kizárólag az összes pénzügyintézetek számára a beváltási határidőt egy héttel meghosszabbítsák, mert csak így biztosítható a beváltás egyesek anyagi károsodása nélkül. Talán ez is lehetne egy szer szempont és nem csupán a jogosulatlan nyereszkeség.

Az is a mi egészen sajátos és egyedülálló különlegességünk, hogy nyugdíjas tisztviselők nyugdíj jogosultságuk elismerése érdekében kénytelenek a bíróság segítségét

Jugoszláviában kipattant az utóbbi évtizedek legnagyobb panamája

A belgrádi lapok nagy társadalmi botrányról írnak, amelynek központjában a hadirokkant szövetség igazgatóságának közismert tagjai állanak. A népjóléti miniszter hótfőn rendeletileg felfüggesztette állásuktól a szövetség igazgatóságának valamennyi tagját és utasította az államügyészséget, hogy a büntető eljárást haladéktalanul indítsa meg. A hadirokkant szövetség élére ideiglenesen kormánybiztost

allítottak. A nagy botrány, amely a jugoszláv fővárosban érthető izgalmat keltett, állítólag az utóbbi évtizedek legnagyobb panamája. A hadirokkant szövetség Jugoszláviában a kormánytól évente tizenegy millió dinárt kap támogatás címén a hadirokkantak segélyezésére. Az utóbbi napokban váratlanul vizsgálatot tartottak és ekkor rendkívül súlyos szabálytalanságok kerültek nyilvánosságra. Kiderült ugyan-

is, hogy a szövetség igazgatósága az elmúlt évben mindössze két millió dinárt juttatott a hadirokkantoknak, míg kilenc millió dinárt az igazgatóság saját reprezentációs kiadásaira költött el. Első sorban a szövetség elnöke ellen irányul a visszaélések gyanúja, de az igazgatóság többi tagjai ellen is súlyosan terhelő bizonyítékok merültek fel.

Maniu Gyula lemond és Mihalache következik

Közeledünk szeptember felé, a politikai élet megelégnül és a kombinációk egymást követik. A kormányválság még nem simult el és annak megoldása az eddigi találgatások alapján: koncentrációs kormány, vagy személyiségekből álló kormány. Mindkét esetben az új kormány a jelenlegi parlamenttel dolgoznék, ami azonban erkölesileg, de politikai értelemben véve is szinte kizártnak látszik. Marad tehát a legújabb bukaresti jelentés, amely szerint a válság tulajdonképpen Maniu Gyula válsága és azt úgy oldják meg, hogy a miniszterelnök lemond, vele együtt a kormány is. Az új kormányelnök azonban szintén a nemzeti parasztpárt egyik tagja lesz. Így a kormány lemondása folytán a politikai helyzet semmiben nem változik,

csak új nevek kerülnek előtérbe és így megvan a mód arra, hogy az új nemzeti parasztpárti kormány a jelenlegi parlamenttel továbbra is kormányozhasson.

A kormányválság tényét tegnap váratlan körülmény fokozta. Vaida Sándor dr. belügyminiszter ugyanis, annak ellenére, hogy a kormány tagjai megbeszélésük alapján úgy döntöttek, hogy idén nem vesznek szabadságot, egy hónapi gyógykezelésre Karlsbadba utazott. Ebből a körülményből a politikai körök úgy vélik, hogy a miniszterelnök Vaida elutazása előtt legmegbízhatóbb hívével a maga részéről a kormány lemondásának ügyét már el is intézte és ez csak gyakorlati kivitelre vár. A gyakorlati kivitel a miniszterelnök azért halasztja, mert tegnap

érkezett haza külföldi utjáról Brațianu Vintila is és bevárja, amíg a liberális párt is döntött.

Legújabb bukaresti jelentések szerint politikai körökben a helyzetet ma következőképpen ítélik meg:

1. Egészen bizonyos, hogy Maniu Gyula lemond és a közeli időben már új kormány vezet az ügyeket.

2. Az új kormány a nemzeti parasztpárt soraiból alakul. Lehetséges, hogy egy-két politikai frakció révén a kormány koncentrációs jellegű nyer, azonban a jelenlegi parlament támogatását bírja.

3. Ennek az új kormányának nem Maniu lesz az elnöke, hanem a nemzeti parasztpárt másik markáns egyénisége (Itt Mihalachera céloznak. A szerk.).

igénybe venni, egy-egy székre több tisztviselőt akarnak ültetni egyazon időben és más hasonló csodabogarak. Újabban azonban nemcsak nyugdíjasok kénytelen jogukért harcolni, hanem aktív közhivatalnokok is. Nemrégiben Arad város a vesztett pert tisztviselői ellen, Temesvárott pedig hónapok óta hasonló per folyik a város ellen bizonyos pótlékok állítólagos ki nem fizetése miatt. És most, mikor már döntésre került volna a sor, szenzációs titok derült ki. A polgármesteri hivatal nyilatkozata szerint a számvetőség ezeket az összegeket öt év óta beállította a költségvetésbe és folyósította is a város vezetőségének tudta nélkül. Bennünket az egész ügyből ezúttal csak az érde-

kel, hogy öt éven keresztül a költségvetés alapján kifizethetnek körülbelül tizenöt millió leit és minderről a város vezetősége nem tud. Öt év és tizenöt millió lei! Sok mindenféle lehetetlen dolgot láttunk már történni és idegeink meglehetősen edzettek, azonban az ember önkéntelenül is fejéhez kap és kérdi: Hát lehetséges ilyesmi?! Lehetséges, hogy a város vezetőségének tudta nélkül milliókat fizessenek ki? Lehetséges, hogy legyen állandó választmányunk, ideiglenes bizottságunk, ezek tagjai díjazás ellenében vezessék a város ügyeit és ne tudjanak róla, hogy milliókat folyósítanak? A jelenlegi polgármester nyilatkozata szerint lehetséges. Azonban nem lehetséges, hogy a dolgok továbbra

is úgy menjenek, mint eddig. Elég volt az álaautonómiából, elég volt az ideiglenes bizottságokból. Temesvárott hivatalosan megállapították a közigazgatási törvény csődjét. Ezt likvidálni kell. Ne titokban, zárt ajtó mögött tárgyalják az ügyeket és a költségvetést, hanem a legszélesebbkörű nyilvánosság előtt. Hivassék össze leg-sürgősebben a városi nagytanács, ennek kebeléből küldjenek ki bizottságot, mely öt évre visszamenőleg felülvizsgálja az összes ügyeket, mert a Duiliu-féle színház-és moziépítés botrányain túl fel szabad tétélezni, hogy akadnak egyéb dolgok is, melyek megvilágítása közérdek. Az alpolgármester nyilatkozata megengedi ezt az esetlegességet.

Verőfényes napsütésben Temesvár egész társadalma ki- sérte Vértés Adolf dr. holttestét utolsó útjára

Vértés Adolf dr. kiváló emberi értékeinek megbecsülését, az őszinte tiszteletet és kegyeletet juttatta kifejezésre az az imponáns gyászoló közönség, amely az elhunyt temetésén tegnap délelőtt a belvárosi zsidó templomban megjelent. Temesvár egyik legderékasabb fiának szolt a részvétnek ez a hatalmas megnyilatkozása, amelyben Temesvár minden társadalmi rétege nemzetiségre és felekezetre való tekintet nélkül osztozott. Nemcsak Temesvár kegyelele adózott Vértés Adolf koporsója előtt, hanem eljöttek a szomszédos hitközségek és az erdélyi vidékek kiküldöttjei is, hogy bucsut vegyenek Erdély és a Bánság zsidóságának halottjától.

Már kilenc óra után gyülekezett a gyászoló közönség és rövidesen zsufolásig tele volt a belvárosi zsidó templom.

A hatalmas katafalkra felállított koporsó szemben állott a szószékkel és a frigyláddal. Vértés Adolf dr. elnöki helyét gyászfátyol borította és a templom kandelabereit is gyászfátyol takarta be.

A gyászszerartás

A frigyládtól jobbra eső ülőhelyeken foglalt helyet a család. A gyászbaborult özvegy, aki mellett az elhunyt fia, Vértés Tibor dr. és öccse Vértés Izsó dr. kalocsai ügyvéd ült. Ezután Huszár Ödöné, Vértés Adolf dr. leánya, majd Huszár Ödön dr. ültek. Mellettük a temesvári zsidó nőegyletek vezetői állottak. A frigyládtól balra a belvárosi zsidó hitközség választmányának tagjai sorakoztak Nyíri Jenő elnökhelyettes vezetésével, mellettük pedig a szentegylet vezetősége következett, amelynek az elhunyt szintén elnöke volt. Itt foglalt helyet Kecske-méti Lipót dr. az országos híri nagyváradai főrabbi és Singer Jakab dr. gyárvárosi főrabbi is. Az első padosorokban a temesvári társadalom előkelőségei helyezkedtek el, míg a karzati női ülések szintén zsufolva voltak. Az elhunyt óhajához hiven koszorút nem küldöttek. Egyszerű nemes-ségben pihent a katafalkon Vértés Adolf dr. koporsója.

Tíz órakor vette kezdetét a gyászszerartás. Katz Salamon főkantor imát mondott, majd elénekelte a gyászdalt, amelyet a kórus orgona mellett kísért.

Ezután Drechsler Miksa dr. főrabbi lépett a szószékre, szemben állott a koporsóval és elbucszott Vértés Adolftól.

Szavaiban hű képét festette meg Vértésnek, a munka, a jog, az igazság, a tudomány, a zsidó ügyek igaz emberének. Két hét előtt voltam nálad és láttalak szenvedni — mondotta meghatott hangon a főrabbi — és bölcs nemes megadással türted sorsodat. Az élet bölcs voltál még a szenvedésben is. Tekintély voltál, aki szellemeddel és annak hatalmával lenyűgöztél min-

denkit és hódolatra készítettél. Mindenki megbecsült és ez a megbecsülés elkísér halálodba és megtartja örökké emléked.

A főrabbi beszédét, amely megkapó szavaival szónoki remekmű volt, mély hatást váltott ki és szem nem maradt szárazon. Kecske-méti Lipót dr. a nagyváradiak híres főrabbi beszélt ezután az erdélyi és bánsági zsidó hitközségek szervezete nevében, amelynek Vértés Adolf dr. elnöke volt. Szavai a fájdalom, a gyászos érzések hű tolmácsolói voltak. Vértés Adolf dr. — bucsuzott Kecske-méti — fejedelem voltál, fejedelem, aki alko-

Egy perc kegyelet...

Ezután a Koporsót a belvárosi zsidó hitközség előjáróságának tagjai kihozták a templomból és elhelyezték a gyászkocsira. A menet az Erzsébet-utcán és a Jenőherceg-téren át a Hunyadi-utca felé vonult.

Itt megkapó jelenet volt, amikor a halottaskocsi egy percre megállt Vértés Adolf dr. ügyvédi irodája előtt.

Innen a menet a belvárosi zsidó temetőbe folytatta útját. A belvárosi zsidó hitközség által adományozott diszsisz előtt Kun Richárd bucsuzott a belvárosi zsidó hitközség nevében. Gyászbeszédében hangsúlyozta, hogy Vértés nemcsak a temesvári, hanem az egész ország zsidóságának büszkesége volt. Az ő szellemében működik majd tovább-

Küldöttségek a temetésén

A temetésen küldöttségileg képviseltette magát a Zsidó Nemzeti Szövetség Rothbart Jakab disz elnökkel az élén, a zsidó cserkészek, Reitter Ernő a temesvári zsidó ifjuság különböző alakulatainak küldöttséget vezetve, ezenkívül küldöttséget jelent meg az Ezra leányegylet, a zsidó liceum, a zsidó konviktus, a zsidó aggok menháza részéről. A belvárosi zsidó nőegylet küldöttségét Polac-

Az imponáns gyásztömeg

A hatalmas gyásztömegben a következők neveit sikerült feljegyezni:

Aczél Oszkár dr., Adler Andor (Arad), Abelsberg Alfréd dr., Auscher Mór, Anuica Aurél dr., Aranyosi Ignác dr., Arzenovics.

Becker János dr., Balázs Adolf dr., Bing Albert, Bilitz Leó dr., Blum Gyula dr., Baruch Salamon, Brisker Ezekiel dr., Baruch Izidor, Baruch Sámuel, Barta Dezső dr., Barta Ignác dr. (Detta), Braun Zsigmond dr., Berger Mór, Biach Frigyes, Blum Mór, Billitz Henrik, Balázs Viktor dr., Bródi Lajos, Bárdosy Agost dr., Brebenár igazgató, Beleszlijin Illés.

Coste Gyula dr., Csendes Ferenc dr., Cosma Aurél dr., Cimponeriu Virgil dr., Csányi Pál.

Dénes Dávid, Dénes mérnök, Donáth Alfréd dr., Dornhelm Jenő, Deixner József, Deixner Vilmos dr., Dogariu György, Deutsch R.

tott és aki előtt meghajoltak.

Fejedelme voltál az emberi tudásnak, szívnek, igazságnak és a munka gyönyörűségének. Én most bucsuzom. Isten veled.

Mindenkit megkapott Kecske-méti dr. bucsubeszéde. Ezután Singer Jakab dr. gyárvárosi főrabbi érces hangja csengett fel. Singer mély szavakkal a gyárvárosi zsidó hitközség bucsuját tolmácsolta és juttatta kifejezésre azt a veszteséget, amely a zsidóságot, de Temesvár társadalmát is Vértés halálával érte. Katz főkantor gyászdala zárta be a gyászszerartást.

a hitközség.

Mercea Viktor dr. a temesvári ügyvédi kamara dékánja az ügyvédi kar nevében vett bucsut Vértés Adolftól, aki disze volt az ügyvédségnek és neve örök időken át ragyogni fog az ügyvédnemzedékek lelkében. Márton Izidor liceumi igazgató a zsidó liceum nevében bucsuzott a halottól. Vértés volt ennek az intézménynek életre-keltője, megalapozója és istápolója.

Ezután ismét felcsendült a mélabus halotti dal és Vértés Adolf koporsóját leeresztették a sirba. **Tompán szoltak a verőfényes nyárban az örök elmúlás rögei.**

csek Árminné és Färber Miksáné vezették. A gyárvárosi zsidó hitközség küldöttségileg Weisz Artur dr., Weil Adolf dr. és Färber Bernáttal képviseltette magát. A józsefvárosi hitközség küldöttségét Blum Gyula dr. vezette. Ezenkívül a lugosi, aradi, karánsebesi, buziási, lippai és még számos zsidó hitközség kiküldöttjei jelentek meg.

Rezső, Déznai Viktor dr., Dénes Vilmos, Deutsch Róbert, Dobrin Cassius dr., Deutsch Marcell, Docupál felügyelő, Dobos titkár, Drachsler Vilmos.

Endre Károly, Erdélyi Kálmán dr., Erdős Samu, Eisenstädter Richárd, Endrei Mózes dr., Epstein Márton (Lugos).

Feiler Miklós, Fränkl Akor dr., Fekete Vilmos dr., Feld Kálmán dr., Fülöpp Béla dr., ifj. Fülöpp Béla, Fenyves Vilmos dr., Fehér Antal, Fehér Kristóf dr., Frankl Ignác dr., Färber Miksa, Friedmann Lajos, Färber Bernát, Frankovits Mór, Fischer Árpád, Feldmann Ignác (Oravica), Fehér Gábor (Arad).

Gonda Adolf, Gansl Leó, Gabriel József, Gabriel József dr., Grosz Imre, Guggenberger Gyula, Gábor Áron, Grosz Gyula, Grünbaum So-ma (Lugos), Goldmann Fülöp dr., Gábor Dezső dr., Gara Dávid dr.,

Gizskalay János (Kolozsvár), Gáda Márton dr., Groszmann Sándor dr. (Nagyvárad), Goldenberg gyógyszerész, Gyórbiró Jenő Grünhut Géza (Lugos).

Holländer Miksa, Häring Áron Häring Gusztáv, Hirsch Igra Hajdu Zoltán, Hübsch Dávid Hirsch Lipót dr., Horváth Lajos Hirsch Miksa (Lugos).

Junkert Mátyás dr., Jahner Zsó, Jakobi Kálmán dr.

Kecske-méti Lipót dr. (Nagyvárad), Kecske-méti Sándor, Klár Dávid, Krausz Mihály dr., Károly Richárd, Karczag Henrik, Krausz Adolf, Kun Ferenc dr., Kálóczi Andor, Kell Mór dr., Kovács deon, Kinsky Adolf, Krayer Zsef, Krayer Elemér, Klein Vilmos dr., Kubicsék Oszkár, ifj. Kálmán Béla dr., Kohn Fülöp, Kármán Ármán, Kastriener Samu, Károly Sándor, Klein Dávid, Kálóczi Ágoston, Klein Ferenc, Klein mérnök, Krausz Mihály dr., Károly József (Arad), Kabos Béla dr. (Nagyvárad).

Lázár Liviusz, Liebmann I., Kács Iván, Landesmann Oszkár, Löffler Géza dr., Lindner Jenő, Löwbeer Lajos, Lidolt Károly, Liebmann Manó, Luchiciu György dr., Landau igazgató, Ladányi (Lippa).

Murarescu Vikentie dr., Molnár Béla, Molnár István, Molnár Géla dr., Major Béla (Arad), Mercea Viktor dr., Muth Gáspár dr., Márton Izidor, Mátrai Dezső, Mátyás Sándor, Mirsetics Ferenc, Mezőkus József dr., Mannheim Lajos, Meiszner Vilmos, Major Béla (Arad).

Neumann I. bankigazgató, Németh laevici Pál dr., Németh József Nyíri Jenő, Naschitz István, Nyíri Imre dr., Naschitz Sándor Nagy Hugó dr., Neubauer Géza Novotny harangöntő.

Oberländer Ferenc. Poór Dezső dr., Polacsek Áron dr., Pap Illés dr., Prochaska Ede, Pápaffy Szevér, Pacurariu Ernő, Popper Zsigmond, Pollák Izidor dr., Perlstein dr.

Róna Ignác dr., Reisz Béla, Raskó Antal, Raskó Sándor, Róbert Lajos, Reitter Ernő, Rottenberger Andor, Rottenberg Ödön dr., Rác Sándor dr. (Arad), Rákóczi Géza, Róth Dezső dr., Reitter Miksa, Reinfeld Zsigmond, Rosenthal Zsigmond, Rothbart Jakab, Révész dr., Rech János, Reitzer dr.

Schmitz Ferenc dr., Szenes Ernő dr., Szenes Dezső, Sebestyén Lipót dr. (Lugos), Székely László Schwarcz György dr., Strausmann Adolf (Lippa), Steiner Károly Solymos Samu dr., Sternlicht Mór, Schulz Arnold, Szobotka Imre, Schütz Henrik dr. (Arad), Sender Jenő, Schimmerling Ármán dr., Szüsz Andor dr., Singer János Sas Ernő dr., Schwarz József, Sgár Tivadar dr., Sugár Tibor dr., Schön Ede, Scheer József, Sterfeld Izsó dr., Szöllősy Albert dr., Szabó Mózes dr., Skoday Ber-

Bolyongásom a Székelyföldön

ahol támogatás helyett rendeletekkel és nyelvvizsgákkal nyomorítják az iskolákat, ekhós szekéren terjesztik az irodalmat, a bankamat a csiki havasoknál magasabb és munka helyett új meg új falunevet kapnak a vidéki székely parasztságtól.

Bolygok-járok a Székelyföldön, ahová időnkint el-elhoz a Gábor Aron, Orbán Balázs, Benedek Elek és sok más jeles férfiú nemzetsége iránt érzett szeretetem és egy-egy városban rövid állomást tartva, papírra rögzítem azt, amit látok, hallok.

Székelyudvarhely.

Az anyaváros éli a maga csendes életét. Elmúltak a régi hangosságok. Szerte a székely falvakban most is készülődnek már a harisnyás fiúk, hogy szeptemberre bevonuljanak Udvarhelyre az iskolákba. Hej, ezek a fiúk azonban erősen megfogyatkoztak már és megfogyatkoztak az udvarhelyi iskolák is. Amelyek megvannak: rosszindulatú intézkedésekkel igen megvannak nyomorítva. Lám, a katolikus gimnázium ellen már most azt is fölhozták, hogy az internátusa tatarozásra szorul. És most tatarozzák százötvenezer lei költséggel, pedig a tanárok fizetésére sincsen elegendő pénz, amióta az inté-

zet erdeit kisajátították. A tanárok, akik koldusfizetésekből tengődve hősiesen megállják a helyüket, éppen indulóban vannak Kolozsvárra. Román nyelvvizsgára kell menniök. Megint.

Gyergyószentmiklós.

Itt láthattam, hogy a székely a mai nincselen világban mennyire elfásult az irodalommal szemben. Régebben a székely hébe-hóba még is csak vásárolt könyvet. Szini Lajos, ez az izig-vérig székely író, aki hozzá népszerű is, éppen ma érkezett vissza fedeles szekérével, amellyel a gyergyói falvakat járta. Ez a fedeles szekér mozgó könyvkereskedés. Szini Lajos — akit a Székelyföld Lajo bá néven ismer — maga háza a könyveivel. Mégis némelykor három falut is bejár, amíg egy könyvet el tud adni. És itt küzköd Imecs Béla, aki már évek óta fáradozik azon, hogy a székelyek részére népszerű ismeretterjesztő füzeteket adjon ki.

Nem akar sikerülni a vállalkozás. Akiknek kötelessége volna, hogy a kicsi anyagi lehetőségeiket összeszedjék, begubóznak. Ilyen a Szilágyiban meg a Laurentziben dárídózni: arra futja.

Csikszereda.

A vidéki székely parasztság állandó bucsujárása. Jönnek a bankba haladékat kérni, vagy pénzt fölvenni, hogy az adót kifizethessék. Sehol az országban nem olyan magas a kamat, mint itt. Beszélgetek az egyik székellyel és kérdem, milyen magas a kamat. Ahajt uram, a csiki havasok — mondja — alacsonyabbak annál.

A várossal szinte egybeépített

Csiksomlyó

klastromának kettős tornyu temploma ideint. Hires bucsujáráhely. Még tán soha nem volt annyi bucsus, mint idén. Annyi a baj, hogy tömegesen jönnek az emberek Isten segedelmét kérni. Meg aztán ráérésből is eljönnek bucsura, mert semmi dolguk nincs. Egyre nő itt is a munkanélküliség.

Héjjasfalva.

A román imperium első idejében még Hasfalau volt a neve. Ez azonban nem tetszett a prefektúrának, mert némileg emlékeztetett a régi névre. Héjjasfalva ma Vana-tori. Sok más székely község is kétszer-háromszor kapott már új román nevet, nehogy az új kiejtésében, vagy akár fordításában is a régre emlékeztessen. Falunevet kevesen adnak a szegény székelyeknek, de munkaalkalmat nem. Mindenfelé, amerre a vasut jár, a vonalon nagy munka folyik. Erősítik a pályát, kicserélik a sineket és a talpfákat. A munkát katonák végzik. A keresetnélküli székelyek csak nézik. A héjjasfalvai állomáson mondotta egy elkeseredett székely legény: műk legfeljebb csak akkor dőgozhatunk a strekken, ha bevonulunk a katonasághoz.

Kézdivásárhely.

Olyan ez a kicsi város, mintha ki volna halva. Az utcákon nem mutatkozik senki. Még a kereskedők sem kíváncsiskodnak a boltok ajtajában. Ugyis tudják, hogy nem jön feléjük senki. Este felé lehet csak embereket látni, amikor a koresmákba szállingóznak egy kis beszélgetésre. Az ivás másodrendű. Hozzáóvakodom egy ilyen társasághoz. Az az első kérdésük, hogy miben utazom és mindjárt ki is jelentik, hogy nem vesznek semmit. Megnyugodnak, mikor megtudják, hogy nem ügynökösködöm. De azért óvatosan válaszolnak. Sok politikai spicli és provokátor járt már erre, amiből sok baj lett. Érdéklődöm a Magyar Párt iránt. Mondják, hogy ott is megalakult már régebben a tagozat. Ki az elnök? Ejnye, hirtelen nem tudom, válaszol a kérdezt. A többiek sem tudják. Kiderül, hogy a társaság kilence közül csak hárman tagjai a pártnak. Ötöt nem szólítottak még föl a belépésre. A hatodik a kérdésre vállat von és nem szól.

Kubán Endre.

Oprea és társai ügyében távollétükben is dönthet a kolozsvári törvényszék

A semmitűző ismeretes döntése, amellyel Oprea János, Arzenovici Gyula és Mérő Rezső ügyét kivonta a temesvári törvényszék elbírálási hatásköréből, még mindig nem érkezett meg írásban Temesvárra. Tegnap Popescu Marin, a vezetőügyész helyettese, átiratot intézett a legfelső semmitűzőhöz és abban kérte, hogy a Timisianára vonatkozó döntést, valamint a Timisiana-ügy iratait küldjék Temesvárra. A helyzet ugyanis az, hogy közeledik szeptember tizenegyediké, amikor az újabb harminc napra elrendelt vizsgálati fogság letelik és a vizsgálóbíró indítványára a törvényszéknek újból kell döntenie a vizsgálati fogság meghosszabbításáról, vagy annak hatálytalanságáról. Amennyiben az iratokat addig nem sikerülne Kolozsvárra küldeni, az a helyzet állhatna elő, hogy a kolozsvári törvényszéknek döntenie kellene a vizsgálati fogság meghosszabbítására vonatkozólag, azonban iratok hiányában ezt nem

tehetné meg. Viszont a temesvári törvényszék már nem dönthet. Remélik, hogy az iratok egy héten belül Temesvárott lesznek. A temesvári ügyészségen különben lázas munka folyik és azokat az iratokat másolják, amelyek Opreán, Arzenovicin, és Mérőn kívül a Timisiana-ügyben szereplő többi gyanúsítottokra, Lindnerre és társaira vonatkoznak. Ezek ügye ugyanis — amint azt megirtuk — továbbra is a temesvári törvényszék hatáskörében maradt. Varduca vizsgálóbíró különben tegnap tanuként kihallgatta Fratila Jánost, a Timisiana igazgatóját, aki fontos vallomást tett és felvilágosítókat adott. Az a kérdés, vajjon Opreát és két társát elszállítják-e Kolozsvárra, még mindig nem nyert elintézt. Valószínű, hogy előbb megvárják a kolozsvári törvényszék döntését a szabadlábra helyezésre vonatkozólag, mert ezt a törvényszék távollétükben is meg hozhatja.

Nagy urasági ház

Timisoara központjában, nagy méretű souterain helyiségekkel, garázsokkal, 3/4 holdnyi gyönyörű parkkal, benne szabad fürdőmedence, Sanatorium, penzio, üdülőtelepnek vagy hasonló célra különösen nagyon alkalmas

olcsón eladó
„REAL“

iroda, Belváros, Lonovics-utca 1. sz.

Zsigmond, Steiner Kornél
Schimmerling Mór, Székely
igazgató, Steiner Adolf dr.,
Emil, Sándor Frigyes (Arad)
Zsigmond dr. (Arad).
Rezső, Thyrmann József
Grasser Miklós, Taub Ábrám
Tóth Ferenc, Ternér József dr.
Banetz Ede dr., Ullrich Ödön,
Adolf dr., Ungár Armin.
István dr., Vuchetich
dr., Vörös István dr., Vaj-
anár, Vass dr., Vanatu dr.,
ányi.
Weisz Hermann, Weil Adolf dr.,
ner Mór dr., Weisz Sándor,
kler Ferenc dr., Weisz Artur
Weinberg Ferenc, Weisz Izsó,
ner Armin dr., Weisz Arnold
Weisz Izsó, Weisz Oszkár,
sz Vilmos.
ma Tibor (Arad). Zanker
u dr. és még számosan.

A botrányairól híres

világszerte megfordult meztelen
osnő, Josefine Backer, ezuttal
ásban került parázs botrány köz-
tájába. Az egyik párisi mulatóhe-
lyen ugyanis a nézőtérre megjelent
a pamlagon. Az excentrikus nő
nyája módjára mindenhová magával
vitt a párdücsöt. A szelidített fenevad
egy-egy táncszámok után felhangzott
a székely népdal és hirtelen szökke-
srel kintermett a páholyból, a zene-
ben ülő flótás fejére ugrott és a
kánálra rémült embert súlyosan össze-
karmolta. A zenészek riadtan mene-
tek a párdücs elől, amely végül is
egyik szék alá húzódott és onnan
mag lehetett előcsalogni. A felhábo-
dott közönség a sivatagból az or-
tumba cipelt állatot agyon akarta
lenni. Josefine Backer hosszas kéré-
se után a párdücs előbujt, amire a
mulatóhely igazgatósága a táncosnőt
átával együtt kiutasította a helyi-
ságból.

Vasuti banditák

átfűrészték sötétben a sineket
Néhány heti szélesend után is-
mét működésbe léptek azok a bűnös
demek, amelyek az államvasutak
ellen a múltban több merényletet
kísérletet meg. Tegnap Felea-
en, Ploesti mellett levő állomás
egyik pályára lélekszakadva je-
lentette Constantinescu állo-
másfőnöknek, hogy ismeretlen tet-
tesek a vasuti sinek mentén elvág-
ták a telefon és táviróvezetékeket.
Az állomásfőnök azonnal a jelzett
helyre sietett, azonban megállapi-
totta, hogy az időközben elmen-
kült ismeretlen tettesek nem a táv-
íróvezetékeket vágták el, hanem
másfél méter hosszúságban a sine-
ket fűrészték ketté. A helyszí-
nen meg is találták még a fűrészt.
Utóbb a helyszínen megjelent szak-
értő mérnökök megállapították,
hogy a tettesek nem fejezhették be
teljesen bűnös munkájukat. A to-
vábbi vizsgálat megállapította,
amennyiben a pályáor nem tesz je-
lentést az állomásfőnöknek és a
merénylők munkája sikerül, úgy a
Bukarest—ploestii gyorsvonatot
beláthatatlan katasztrófa éri. A
ploestii hatóságok megindították a
nyomozást a tettesek kiderítésére,
eddig azonban a nyomozás nem
járt eredménnyel.

HIREK

— **Bocu Szevér kormányzó nyarasa.** Bocu Szevér miniszter, bánsági kormányzó, aki jelenleg a franciaországi Vichyben üdül, értesítést küldött, hogy szeptember hatodikán visszérkezik Temesvárra és átveszi ismét a kormányzás vezetését.

— **A Magyar Párt bukaresti tagjai.** Az Országos Magyar Párt bukaresti tagozata néhány nap előtt felhívást intézett a fővárosban élő magyarokhoz, hogy lépjenek be a pártba. A felhívásnak meglepő eredménye mutatkozik, mert naponta tömegesen iratkoznak be és mintegy ezeröttszáz új tagra lehet számítani.

— **Gyárvárosi iparos halála.** Hemmert Ádám gyárvárosi szodavizgyáros, a temesvári iparostársadalom közbecsülésben álló tagja, hosszas szenvedés után hatvanhat éves korában meghalt. Hemmert négy évtized előtt került Temesvárra és munkásságával az iparostársadalomban köztisztelt helyet vívott ki magának. Halálát felesége és kiterjedt rokonság gyászolja. Csütörtök délután 6 órakor temetik a Gyárváros, Nap-utca 4. számú gyászházban.

— **Amikor a szesz dolgozik.** Tegnap estefelé a belvárosi Zenélő óra című vendéglőben egy ittas férfi parázs botrányt rendezett és az ott vendéglőként tartózkodó Losnita Valér főpincért pofonította. A főpincér a részeg embert erre kidobta a vendéglőből, aki kést rántott és azzal támadt Lisnítára, majd a Hunyadi-utca felé kezdett futni. Az egyik kapualjban végül is sikerült a hadonászó embert lefegyverezni és a rendőrségre kísélni, ahol kiderült, hogy Cretan János gyárvárosi Magyar-utcai lakossal azonos. Cretan ellen az eljárást megindították.

• **ALLANDÓAN LÁTHATÓK a Déli Hirnap szépségversenyének díjai a Tiilschneider-féle bőrdíszműáru kereskedés kirakatában (Belváros, Koronaherceg-utca, szemben a katonai parancsnoksággal).**

— **Baleset.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap a Prochaska-féle malomban. Breyer Ferenc újkisodai lakos reggel a malomban dolgozott. Munka közben jobb keze a gépbe került, mely ujjait összeroncsolta. A mentők kórházba szállították.

— **Beesapta egy cigány.** Furfangos szélhámos kézrekerítésére indult meg a nyomozás. A rendőrségen tegnap megjelent Suta Miklós zsadányi lakos, aki elmondta, hogy a nagyvásáron megismerkedett egy Petrovici János nevű cigánnyal, aki felajánlotta, hogy az eladásra szánt lovára vevőt szerez. A lovat elkérte tőle azzal, hogy bemutassa a vevőnek, a lóval elment és azóta nem jelentkezett. A szélhámos cigány kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Szaporodnak a feljelentések.** A néhány héttel ezelőtt eltűnt Grünfeld József és Nordman Gyula kereskedő ellen tegnap a temesvári rendőrségre újabb feljelentés érkezett. A milánói Pigni cérnagyár megbíztatta útján feljelentést tett a két kereskedő ellen, akik Schönwehr Jakab szatmári kereskedőtől százharmincegy lírát és a nagyváradi Helios-féle fehérneműgyártól százhuszonegy dollárt vettek fel a gyár nevében, de a pénzzel nem számoltak el.

Petroleummal leöntötte és felgyújtotta üzletét egy regáti kereskedő

Bukarest után tegnap Jassiban is nagy tűz pusztított. A hajnali órákban kigyulladt a Bratianu-köruton lévő Croitescu-féle hatalmas áruház. A tűz a gyúlékony anyagokat tartalmazó áruházban pillanatok alatt elharapódzott és a kivonult tűzoltóság-nak minden fáradozása arra irányult, hogy a veszedelemtől a szomszédos épületeket megkímélje. Ez a munka azonban csak részben sikerült, mert a tűzoltóság minden erőfeszítése ellenére a lángok átcsaptak a szomszédos Gol-

denberg-féle kereskedésbe és onnan egy harmadik és negyedik üzletbe is. A tüzet csak az esti órákban sikerült lokalizálni. A tűzrendészeti bizottság a Croitescu-féle üzletben tartott vizsgálat alkalmával megállapította, hogy könnyen éghető anyagok petroleummal voltak leöntve. Ebből a körülményből nyilvánvaló megállapítást nyert, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A vizsgálóbíró Croitescut, az áruház tulajdonosát, letartóztatta.

— **A fiatal vingai legény rejtélyes halála.** Rejtélyes ügyben kezdte meg a vizsgálatot a temesvári ügyészség. Vinga községben meghalt a fiatal, tizenkilenc éves Ciocan János. A fiatal legény halálát az orvosi jelentés szerint tetanus okozta. A község lakosai azonban mást mondanak. A fiatal ember halála után ugyanis az a hír terjedt el a faluban, hogy a legényt a halála előtti napon édesanyja borzalmasan elverte és halálát az ütlegelés okozta. A község lakosai között lábrakapott híresztelésekről tudomást szerzett a vingai csendőrség is és jelentést tett a temesvári ügyészségnek. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását, melyre Popescu Marin ügyész kíséretében Vascan Demeter dr. törvényszéki orvos utazott Vingára.

— **További meleg idő várható.** Tegnap délután a hőmérséklet ugy Temesvárott, mint a Bánságban némileg alábbszalott. Délben két órakor a hőmérő napon 25 Celsius fok meleget mutatott. A meteorológiai intézet jelentése szerint meleg idő várható, fokozatos löemelkedéssel.

— **Ezüsthaj lesz a divat.** Az egyik londoni lap interjúj közöl a az ismertebb londoni nőifodrászoktól, akik egyértelműen kijelentették, hogy a legközelebbi szezon női hajdivatja az ezüsthaj lesz.

— **Négy árvát hagytak hátra.** Keszthelyről jelentik, hogy Szabó Gyula ottani gazdálkodó tegnap este agyonlőtte feleségét, majd öngyilkosságot követett el. Valószínűnek veszik, hogy a házaspár közös elhatározással ment a halálba. Négy kiskorú árva maradt utánuk. A tragikus végű házaspár bucsulevelet nem hagyott hátra.

— **Oravica város új vezetősége.** Oravicáról jelentik, hogy a kormányzó-ság döntése után Rusmir János oravicai polgármester és Winkelhoffer Károly alpolgármester az állandó választmánnyal együtt tegnap átvették az ideiglenes városi bizottságtól Oravica város ügyeinek vezetését. A prefektus képviselőjében Vitan János főszolgabíró jelent meg. Rusmir polgármester nagyobb beszédben programot adott, amely Oravica fejlődését célozza. Az új polgármester és alpolgármester tegnap már megkezdték az állandó választmánnyal együtt működésüket.

— **Tömeges szerencsétlenség a hadgyakorlatokon.** Prágai híradás szerint a felvidéki hadgyakorlatok most fejeződtek be és ezeken állítólag súlyos szerencsétlenség is történt. A katonai hatóságok titkolóznak és a prágai lapok közül csupán a Narodni Politika tesz említést a tömeges szerencsétlenségről. Az említett lap maga is cáfolja, hogy halottak lettek volna, de huszonöt-harminc súlyosabb sebesülés tényleg történt.

• **Vivótanfolyam nyílik meg szeptember 1-én.** A kitűnő temesvári vivómeister, Pellegrini József, szeptember 1-én nyitja meg őszi vivótanfolyamát. Az őszi kezdetével a szabadtéri sportok számára mind kevesebb tér nyílik és így a sportkedvelők bizonyára megragadják az alkalmat, hogy újra megkezdjék a legegészségesebb szobasportot, a vivást. A tanfolyamon, amely a mester régi vivótermében, Belváros, Lenau-tér 2. szám alatt nyílik meg, férfiak, nők és gyermekek vehetnek részt. Beiratkozni ugyanott lehet minden nap délelőtt 11 és 12, délután 5 és 8 óra között.

• **Ha Temesvárra jön, kérje mindegyik az ingyenes tájékoztatót.** (Conducatorul prin Timisoara.)

Vizum 60 lei
Vasuti bérlet 100 lei
Str. I. Vacarescu 28
Herzlnél, (Bem-utca)
Telefon 1604. Utlevélügyekben díjmentes felvilágosítás. Legrégibb, legmegbízhatóbb iroda.

Cseresznyeháló

elsőrendű kivitelben
olcsón eladó

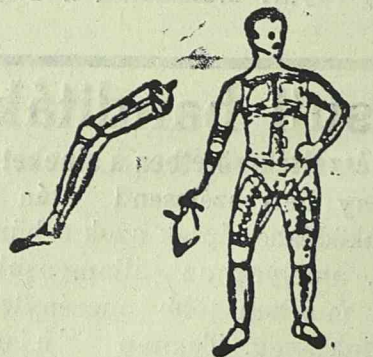
PODRACZKY JÓZSEF

butorasztales
II. ker., Vadember-
utca 20.
Turbináknaál.

Nagy raktár modern cserépályákban, kandallókban és lakaréktüzhelyekben,
Minden színben és kivitelben, elsőrendű anyagból, bámulatos olcsó áron az 1893. évben alapított cserépályagyártó cégnél,
PLESZ JÁNOS FIAI
Mehala, Str. Olteniei 18

(Wlassits-utca, új gyár a sarkon túl, Crisan-utca 18). Falcsempézés, kályhaátrakások és javítások pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Vannak Önnek rheumaszerű fájdalmak?
Avagy gyorsan fájó és bokában duzzadt, avagy ferdül a lába egy csináltasson gipsznyomat után
Ludtalpbetétek
SZÉKELY B.
Orthopediai „PROTES” szobában
Timisoara III., József-tér 1. sz.

Kérdezze meg a házi orvost. Műlábak, műkezek orthopediai készülékek mankók botok, sérvkötők, haskötők gyártása.

SOHA nem lesz

jobb alkalma modern olcsó butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál. Legnagyobb választék! Garancia mellett részletfizetéssel

Behn József és Fia

butorgyára

Penyo

Timisoara.

Zinkoőrfidi.

Clisé

Esze ágában sincsen Albrecht főhercegnek Braziliába kivándorolni és ott megtelepedni

Budapesten sokat beszélnek Albrecht főherceg házasságáról, aki tudvalevőleg Rudnay volt szófiai magyar ügyvivő elvált feleségével külföldön már házasságra is lépett. A fiatal főherceg házasságáról kiadott kommuniké arra is céloz, hogy a főherceg megváltoztatja majd családi nevét. A legújabb budapesti lapok megállapítják, hogy Albrecht magyar nevet vesz fel, Magyarországon birtokot vásárol és egyszerű polgárként kíván élni. A lapok azt is megállapítják, hogy Albrecht ereiben Árpád vére csörgedez, akinek a geneológusok szerint anyja révén leszármazottja.

Albrecht tegnap másfél órán keresztül fogadta a Pester Lloyd munkatársát és ezen alkalommal a következő nyilatkozatot tette:

— Személyes tapasztalataim szerint igen nagy lehetőségei vannak Braziliában a magyar gabona, élőállat és mezőgazdasági gépek ekszportjának. Ezzel a problémával a jövőben magam is behatóan kívánok foglalkozni és, amint csak tehetem, tárgyalni fogok ebben a kérdésben Bethlen miniszterelnökkel, valamint Mayer földművelésügyi miniszterrel. Brazília Magyarországra főleg kávé ekszportál, de az ekszport még meglehetősen szervezetlen. Nekem igen tetszett Brazília, de eszem ágában sincsen kivándorolni és ott birtokot vásárolni. Itthon maradok és atyám birtokát kezelni mint eddig is. Ezt kérem nyomatékosan is leszögezni — fejezte be szavait a fiatal főherceg.

— Elbucsztak az angol hadihajók. Konstancából jelentik, hogy a Máltai angol hajóhad három egysége, amely tíz napig Konstancában horgonyzott, tegnap déiben ünnepélyes külsőségek között elhagyta a kikötőt. A távozó angol tengerészek tiszteletére a parton megjelentek a konstancai hatóságok fejei, akik nagy óvációban részesítették Dawies admirálist és tisztjeit. Az angol hadihajók ágyulövésekkel bucsuztak Konstancától.

Uj hentes- és mészárosüzlet
Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a Gyárvaros, Pava-utcai volt Széler hentesüzletét f. hó 23-án megnyitom.
Tisztelettel
Czimer Dezső

• Kacagástól hangos a gyárvarosi Szarvas-kávéház kerthelyisége, ahol Várad Aladár teljesen újjászervezett társulatával rendezti meg a nyári estéjeit. Szinre kerülnek a legújabb bohózatok, tréfák, magán- és népszámok. Kezdeté este 10 órakor, belépődíj nincs. Reggelig nyitva. Kedvezőtlen idő esetén előadás a kávéházban.

— Életunt cselédleány. Gád közönség csendőrsége jelenti, hogy Bokoros Ilona harminchat éves cselédleány öngyilkossági szándékból nagy mennyiségű kőszódaoldatot ivott és meghalt. Tettének oka ismeretlen. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

SZÉP LEANYOK ARCKÉPCSARNOKA lesz az a sok felvétel, melyet a Déli Hírlap szépségversenyére jelentkezőkről ingyen készítenek Roth László fotóműtermében. Az első tabló elkészült és az a COLUMBIA Lloyd-sori hangszerület kirakatában van kiállítva. Ezzel kezdetét veheti a szavazás is. A többi tablót legközelebb szintén kiállítjuk.

Argentina, Brazília és Uruguay-ba az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egységes III. osztályu hajók, „Cap Arcona“ a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.
HAMBURG DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG
KLEIN GYULA
ÜGYNÖKSÉGE
Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.
Fiókok: Arad, Bul. Regele Ferdinand 62. Bucuresti, Bul. Dinicu Golescu 41 bis Cernăuți, Str. Reg. Ferdinand 27 Chisinau, Str. Negustorilor, Casa Barbatat Német hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonat Hamburgig.

— Vádindítvány Micu János ellen. A temesvári ügyészség a lefolytatott nyomozás után tegnap elkészítette Micu János, a megbukott Temesvári Hitelbank volt igazgatója és társai ellen a vádindítványt. Az ügyészség különböző visszaélésekkel vádolja Micu-t és társait. A vádindítványt tegnap az ügyészség áttette a vizsgálóbíróhoz a vizsgálati indítvány megszerkesztése végett.

• Mühle Ernő dr. operatőr-nőgyógyász és szülész, volt segédorvos Schmitzler és Halbau tanárok osztályain, műtönvendék a Kermauner-klinikán, Bécsben, megkezdte rendelését Temesvár, Bulev. Mihai Viteazul 2 (Mühle-villa). Telefon 36. Rendel naponta 9—10 és 3—5.

N.G. szemüvegek és orrcsipesetek, minden ízlés, mindenarcforma és hivatás számára.
FRANZ TEJNOR & Co.
Temesvár II., Kossuth-tér. Telefon 5-61

— Lóvásárlások a hadsereg részére. A hadügyminiszter elhatározta, hogy a hadsereg részére szükséges lóvásárlásokat ezidén szeptember második felében eszközöli. Temes megyében a bevásárlások eszközzésére a miniszter bizottságot nevezett ki és ennek tagjai Hosszu Vazul állategészségügyi felügyelő, Dorescu ezredes és Hortopan főállatorvos. A bizottság Temesben hat millió, Arad megyében pedig két millió lei értékben vásárol lovakat.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Megyeri István, Kercher Margit, Habetler Róza, Schönborn Teréz. Meghaltak: Opermann Margit 37 éves és Bibu Tódor 4 hónapos korában.

• A Juventus Salvator sorsjegyei darabonként husz leiért minden dohánytörszében kaphatók. Huzás e hó 31-én.

— Székely-est az Erzsébetvárosban. Székely-estét rendez szeptember hatodikán, szombaton este kilenc órai kezdettel az erzsébetvárosi Magyar Párt a Novotny-féle vendéglőben, melynek tiszta jövedelmét a szegény magyar gyermekek felruházására fordítja. Az estély sikerének érdekében agilis rendezőgárda szorgoskodik és bizonyos, hogy az művészi nivóju lesz. Az est műsorát a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület és a Gloria Dalegyet műkedvelői gárdája nyújtja, míg a székelyekről ísmertető előadást Gyula János dr. ügyvéd mond. Vasárnap, szeptember hetedikén délelőtt tízenegy órai kezdettel az erzsébetvárosi Magyar Párt közgyűlést tart ugyancsak a Novotny-féle vendéglőben.

Épületasztalosmunkát, kész ajtókat és ablakokat olcsón, jól és gyorsan szállít
ECKER BUTORGYÁR, TIMISOARA
Str. Romulus 40. Tel. 11-83

• Ifjúsági nap az Erzsébetvárosban. Az erzsébetvárosi Juventus Salvator katolikus ifjúsági egyesület e hó harmincegyedikén nagyszabásu ifjúsági napot rendez. Az ünnepélyt délelőtt tíz órakor nagymise vezeti be, melyen a szentbeszédet Páter László tartja. Délután három órakor a Novotny-féle vendéglő kerthelyiségében ünnepély lesz különféle szórakozásokkal. Este félkilenc órakor nagy műsoros est magyar és német nyelven. A műsor után tánc következik. Az ifjúsági egyesület az ünnepélyvel kapcsolatban sorsjátékot is rendez száz különféle nyereménnyel. A sorsjáték huzása műsor után történik. A sorsjegyek ára husz lei és minden dohánytörszében kaphatók. Az ünnepély belépődíja 40, 30 és husz lei.

— A bessenyei-telepi bucsu a gyönyörű nyári időben nagyszerűen sikerült, ami elsősorban a rendezőség fáradságtalan munkájának köszönhető. Vasárnap, e hó 31-én tartják meg az ugynevezett kisbucsut. A különböző szórakozások délután négy órakor veszik kezdetüket és ezeket este táncmulatság követi a Hegedüs-féle vendéglőben.

Szüiök figyelmebe!
Szeptember 5-én kezdődik a román, német és magyarnyelvű egységes gyors- és gépírási tanfolyam BABEUNÉ AMBRUS IRÉN iskolyájában. Beiratások: Erzsébetváros Tiro-utca 78, I. em. 9.

Ha szép akar lenni,
használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpu-deri, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában, a „Fekete Sas-hoz“ Belváros, Szent György-tér

Hotel SAVOY
szálloda
BUDAPEST VIII., József körut 16. szám
Központi fűtés, melegvíz minden szobában. Szobaárak egy ágyas P. 4-80-tól, kétágyas P. 9-80-tól.

Aláírják a román-francia kereskedelmi szerződést. Párisból jelentik, hogy hosszas tanácskozás után a román és francia megbízottak megállapodásra jutottak és megszerkesztették a román-francia kereskedelmi szerződést. A szerződést jövő csütörtökön írják alá Párisban. Az aláírást Románia nevében Ene Ernő dr. iparügyi államtitkár és Cesianu Dinu párisi követ, francia részről Briand külügyminiszter eszközlik.

Ősszel megalakul a Mezőgazdasági Földhitelintézet. Bukarestből jelentik, hogy a Mezőgazdasági Földhitelintézet létesítéséhez szükséges tőkét biztosították és az intézet októberben megkezdheti működését. Az első alaptőkéhez 700 millió leit a párisi L-Union Parisienne bank adja, míg a másik 700 millió leiel a kormány járul hozzá. Ezt a hétszáz millió leit abból az összegből fedezik, amelyet a Román Telefontársaság fizetett le a koncesszió kézhezvétele alkalmából. Három milliárd helyett tehát csupán nem egészen másfél milliárd leiel alakul meg a Mezőgazdasági Földhitelintézet.

• Ha gyermekeinket francia nyelvre akarjuk megtanítani, úgy irassuk be a Belváros, Lenau-tér 1. szám alatt levő Eisenstädter ház első emeletén Kinderparadies néven működő francia óvodába. Az óvodában a gyermekek biztos felügyelet alatt vannak.

— Tragédia a Dunán. Galacból jelentik, hogy a Dunán megdőbentő tragédia játszódott le. Három fiatalember át akarta uszni a Dunát, azonban erős szélbe kerültek, amely a Duna közepe felé sodorta őket. Segélykiáltásaikra figyelmesek lettek a parton állók és motoros csónak indult segítségükre. Mire a csónak közelükbe ért, az egyik fiatalember, Schwarz Leon már eltűnt a vízben, a másik kettő fuldokolt. Ezeket sikerült megmenteni, Schwarz holttestét két órai keresés után megtalálták.

• Dr. Rex külföldi utjáról hazatért és rendelését megkezdte. (Belváros, Tözsde-utca, Thomas-palota.) Villamos meleg- és fénykezelés a reumatizmusnál, a tüdő- és idegbántalmaknál, asztmánál. Gyógygimnasztika izületi merevségnél. Telefon 752.

— A Munkások Rokkant- és Nyugdíjegylet 2. számú fiókpénztárának vezetősége ezúton is felhívja az összes választmányi tagok figyelmét arra, hogy vasárnap, a hó 31-én rendes választmányi ülés lesz és kéri, hogy a választmányi tagok teljes számban jelenjenek meg.

• **SZEPTEMBER ELSEJÉN** új előfizetési hónap kezdődik. Új előfizetőinknek azonban már az előfizetés napjától ingyen küldjük a lapot elsejéig. Az előfizető nemcsak a legfrissebb híreket kapja minden más lapot megelőzően, hanem naponta tárcát, regényt, élénk gazdasági és sportrovatot, valamint rádióműsort. Akik most előfizetnek, a régi előfizetőkkel együtt résztvesznek abban a sorsolásban, melyet szeptember hónapban rendezünk. A nyertes utalványt kap, mellyel szeptember hónapban bármikor három napon át teljesen ingyen lakhatik Budapesten a Park szállóban. Hogy a sorsolást csak olyanok között ejtsük meg, akik tényleg szándékoznak Budapestre utazni, kérjük úgy temesvári, mint vidéki előfizetőinket, hogy címüket jelentsék be azzal, hogy a sorsolásban részt kívánnak venni.

Kirabolt egy trafikოსnőt és menekülés közben a Dunába ugrott, de a rendőr oda is követte és elfogta

Tegnap este kilenc órakor Budapesten a Mohai-utca és Zámori-utca sarkán a sötétben egy husz éves, magas fiatalember megtámadta Jankovich Margit trafikოსnőt, aki a trafikból hazafelé igyekezett. A támadó nagy erővel a gyanútlanul haladó nő arcába vágott, aki az ütés következtében eszméletét veszítette és elterült a kövezeten. A rabló erre villámgyors mozdulattal a trafikოსnő kezéből kiragadta a vászonirattáskát, amelyben kétszázhatvan pengő készpénz volt. Amikor az elalélt nő magához tért, a rabló már messze járt. Közben rendőr érkezett a rablótámadás színhelyére, aki értesítette a szomszédos őrszemeket és valóságos hajszá indult meg a rabló után. Egy óra múlva az egyik rendőrőrszem a közeli kukoricásban fiatalembert látott meglapulni, aki a rendőr elől el akart bujni. A rendőr megállásra szelítette fel, mire a buj-

káló alak futni kezdett. Erre filmszerű üldözés következett. A menekülőt több utcán keresztül hajszolva a rendőr már-már utolérte, amikor a Duna partjához értek. A fiatalember látva, hogy más menekülés nincsen számára, meggondolás nélkül a Dunába ugrott és gyorsan szelte a habokat. A rendőr azonban ide is követte és néhány perc múlva a folyam vizéből sikerült megragadni. Az üldözött ember a vízben rosszul lett és mentőket kellett hívni, akik kórházba szállították. Ott megállapították, hogy Varga Józsefnek hívják és hosszabb idő óta munkanélküli. Kihallgatása alkalmával tagadta, mintha a trafikოსnő kirablását ő követte volna el. Sem a pénzt, sem a táskát nem találták meg nála. A rendőrség valószínűnek veszi, hogy üldözés közben a rabolt zsákmányt eldobta. Arra Varga nem tud választ adni, hogy a rendőr elől miért eredt futásnak.

— Az erdélyi magyarok elutaztak Budapestre. Megható jelenetek között indult el tegnap a budapesti nyugati pályaudvarról az a vonat, amely a Szent Imre ünnepekre érkezett erdélyi magyarokat vitte haza. A vonat huszonhat vasúti kocsiból állott. Ezerhétszáz erdélyi látogató indult vissza, akik a rokonoktól, barátoktól és ismerősöktől sirva vettek búcsút. Hivatásos búcsuztatás nem volt. Az erdélyi magyarok között voltak olyan eszaki székelyek is, akik eddig még soha nem jártak Budapesten. A vonat a MÁV dalárda éneke mellett indult ki a pályaudvarról.

• Dr. Szőnyi M. fogorvos hazaérkezett és ismét rendel. (I. Str. Eugen de Savoya 5a, Galgon-féle ház.)

— A Lyra zászlószentelése végérvényesen szeptember hó 14-ére állapított meg. A rendezőbizottság felkéri tehát az összes meghívott dalegyleteket, hogy ezen jelzett időre készüljenek el.

• A Pacsirtamezőben, ahol a kitünő Wessely-Móric társulat rendezi vig estélyeit, állandóan nívós és változatos műsor van, amelynek keretében fellép minden este Argento Sevilla, a berlini nőimítátor pompás műsorával, Mauriss Severa duo ragyogó táncduokkal. Elida pompás szólótáncokkal és Wessely Pál, a széphangu énekes lépnek fel. A műsor tánc és énekszámokat, kuplékat, új bohózatokat tartalmaz, melyeket a társulat tagjai magyar, német és román nyelven adnak elő. A kabaréra belépődíj nincsen. Előadás után a közönség táncol. A helyiséget elsőrangú italok, pontos kiszolgálás és szolid árak jellemzik. Kedvezőtlen idő esetén az előadás az átalakított teremben lesz.

A HÁZHELYIGÉNYJOGOSULTAK FIGYELMEBE. Mindazon temesvári házhelyigényjogosultak, akiket a B. és C. tablóra vették fel, a rendőrség és a vármegye részéről is figyelmeztetésben részesülnek olyan értelemben, hogy a szobán forgó B. és C. tablót a bíróság megsemmisítette. Az érdekeltek tehát saját érdekében járnak el, ha házhelyeiken semmiféle építkezést nem végeznek már azért sem, mert a rendőrség kénytelen volna ezeket az esetleges építkezési munkálatokat beszüntetni. A házhelyigényjogosultak szövetsége közben a fővárosban eljár, hogy a megsemmisítő rendelkezést illetékes helyen hatályon kívül helyezze. Minden egyes házhelyigényjogosult kapott már telekkönyvi kivonatot és ebből saját maga megállapíthatja, hogy a kérdéses B. és C. tablóban szerepel-e a neve.

• Gyermekeparadicsom, boldog gyermekek otthona Bresler francia ovodája, ahol testileg és szellemileg nevelkednek a gyermekek és játék közben tökéletesen elsajátítják a francia nyelvet. Jelentkezni naponta lehet: Belváros, Lenau tér 1. (Eisenstädter-ház) első emelet.

• Józsefvárosi bucsu. A józsefvárosi római katolikus hitközség helykiosztó bizottsága felkéri az összes érdekelteket, kik a bucsu napján, azaz szeptember 7-én sátorhelyeket kívánnak, hogy a hó 28-án és 29-én, továbbá szeptember 2. és 3-án délután 7 és 8 óra között az egyházközség titkári hivatalában jelentkezni sziveskedjék. A bizottság.

• **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

Ozv. Hemmert Ádámné, szül. Récz Róza úgy a maga, mint az egész rokonság nevében mélyen szorordóit szívvel jelenti, hogy szeretett férje

Hemmert Ádám ur

volt szikvizgyáros, háztulajdonos, a Bánáti Bankegyesület és a Temesvári Első Takarékpénztár igazgatósági tagja rövid, de kinos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után hatvannégy éves korában meghalt.

A drága halott temetése csütörtökön d. u. hat órakor lesz a gyárvárosi Nap u. 4. sz. a. gyászházban, ahonnan a gyárvárosi temetőben levő családi sírboltba kísérik.

Temesvár, 1930 augusztus 26.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

Vágja ki!!!

A fényképeket kiállítjuk és a közönség dönti el az alábbi szavazólappal, hogy kit tart a legsebbebbnek.

A Déli Hírlap szépségversenye

Szavazójegy

A legszebb temesvári leány:

A Déli Hírlap szépségversenye

Igazolójegy

melynek alapján Róth László fotóműterme (Lloyd-sor 3. sz.)

kisasszonyról ingyen művészi felvételt készít.

A szavazólappokat kérjük a Déli Hírlap kiadóhivatalában (Temesvár, Szentgyörgy-tér 4) leadni vagy beküldeni.

A legszebb bakfisok részére eddig a következő díjak állanak rendelkezésre:

Babesányi Ferenc, csemegekereskedés, Szentgyörgy-tér: zsardinetős kosár.

Dénes és Pollák női divatáruház, Gyárváros és Belváros, Merczy-utca: Crépe de chine, ruhára való.

Elbe harisnyaház, Józsefváros, Kossuth Lajos-utca 21: 3 pár „Elbe” tiszta selyemharisnya.

Galambos Béla papirkereskedő, Hunyadi-utca 1: íróasztali készlet.

Gea-Krayer, drogeria, Szentgyörgy-tér: pipere-doboz.

Kandia csokoládégyár: doboz csokoládé bonbon.

„Kézimunkaszalón”, Józsefváros, Bem-utca 13: Kézimunka.

„Norma” technikai vállalat Szentgyörgy-tér: asztali villanylámpa.

Recta optikai és fényképezési szaküzlet, Belváros, Hunyadi-utca: egy fényképező gép.

Reichenbach Sándor ékszerész, Szentgyörgy-tér 4 (Déli Hírlap mellett): arany karkötő óra.

Schlosser Gyula keramikus, Fürdő-utca 9: disztárgy.

Szánthó László szobrász, Király-utca 11: faragott asztali gyertyatartó.

Weiss si Comp kézimunkakereskedés, Börze-utca 1: három darab kézimunka.

Wohlstein Lipót porcelánkereskedő, Szentgyörgy-tér: kristályváza.

Az első díjat nem a Déli Hírlap határozza meg, hanem maga a legtöbb szavazatot kapott bakfis, aki maga fogja magának a sok ajánlók közül kiválasztani azt, amelyik legjobban tetszik neki. Azok a bakfisok, akik utána a legtöbb szavazatot kapják, ugyancsak maguk választják ki a helyezések sorrendjében emlékdíjaikat.

Jelentkezzenek!

Rádió

Szerda. (Augusztus 27.) Budapest. 9 óra 15: A Rékai szalonzenekar hangversenye. 12 óra: Zene. 1 óra: Hangverseny Szaffka Marit és Sebestyén Sándorné közreműködésével. 7 óra: Zoltán Irén operaénekesnő, Kenéz Lili zongorista és Baranyai Gyula csellóművész hangversenye. 9 óra 20: Mosányi és Lakos-duó, utána Tollarpád és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Zene. 3 óra 15: Könyvi zene. 8 óra: Tarka est. 9 óra 10: Részletek Mozart műveiből. 10 óra: Szórakoztató hangverseny. **Breslau.** 7 óra 30: Moussorgszky Boris Godunov című operájának gramofonelőadása. **Belgrád.** 10 óra 10: Gramofonzene. 12 óra 45: Zene. 7 óra 30: A rádiózenekar hangversenye. 8 óra 30: Szimfonikus hangverseny. 9 óra 45: Operarészletek. **Bukarest.** 5 óra: Román zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Kamarazene. 8 óra 45: Énekhangverseny. 9 óra 15: Hangverseny. **Kattowitz.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny Varsóból. Utána tánczene. **Morva-Ostrau.** 8 óra: Könyvi zene. 9 óra 50: Kétzongorás hangverseny, utána tánczene. **München.** 7 óra 45: Dalok fuvolakisérettel. 8 óra 15: Brix Rudolf Die Mörderin című egyfelvonásos darabjának előadása. 9 óra 45: Zongorahangverseny. 10 óra 45: Jazz-band. **Prága.** 7 óra 35: Fuvózenekar hangversenye. 8 óra 30: Kamarazene. Utána tánczene.

Csütörtök. (Augusztus 28.) Budapest. 9 óra 15: Az országos postászenekar hangversenye. 12 óra: Szalonzenekari hangverseny. 4 óra: Gramofonzene. 5 óra 30: Eugen Stepan balalajkazenekarának hangversenye. 7 óra: Kuruc-est Csóka Béla ének és Lugossy István tárogató közreműködésével. 8 óra: Keleti hangverseny Kármán Gizi, Vermes Jenő és Országh Tivadár közreműködésével, utána Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. **Bécs.** 11 óra: A Lederer-zenekar hangversenye. 1 óra: Szimfonikus hangverseny. 3 óra 15: Szórakoztató zene. 8 óra: Kamarazene. 10 óra: A Sedlak-Winkler-négyes hangversenye. **Breslau.** 7 óra 30: Népszerű hangverseny. 10 óra 35: Tánczene. **Belgrád.** 9 óra: Pravosláv istentisztelet. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 30: Szerb cigányzene. 7 óra 30: Rádiónégyes hangversenye. 8 óra 15: Hangverseny Zágrábból. 10 óra: Könyvi zene. 11 óra 10: Kávéházi zene. **Bukarest.** 5 óra: Könyvi zene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Szimfonikus hangverseny. 10 óra: Tánczene. **Kattowitz.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny Varsóból. 11 óra: Tánczene. **Morva-Ostrau.** 9 óra: Tánczene Pozsonyból. 10 óra 15: Orgonahangverseny Prágából. **München.** 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. **Prága.** 9 óra: Énekhangverseny hárfakísérettel. 10 óra 15: Orgonahangverseny. **Toulouse.** 7 óra: Orosz dalok. 9 óra: Hangverseny. Utána jazz-band.

Közgazdaság

Az őcsanádi vasutvonal helyreállítása másfél millió leibe kerül

Három év előtt a román és magyar kormányok között tárgyalások indultak meg a mezőgazdaság és az állat-kivitel szempontjából annyira fontos Nagyszentmiklós—Őcsanád—Hódmezővásárhely közötti vasutvonalnak újbóli forgalombahozatala céljából. Az összeomlás után a sineket román területen néhány kilométer hosszúságban felszedték és a vonatjáratok megszűntek. A tárgyalások akkoriban nem vezettek eredményre, most félve azonban a hadügyminiszterium és a belügyminiszterium is hozzájárult már a vonalnak forgalomba helyezéséhez. Időközben a két állam vasutigazgatóságai a megindítandó forgalom tekintetében megállapodást létesítettek és eszerint a Nagyszentmiklós határában átvezető Maros-hídon az új vonalnak összeköttetése lenne Apátfalván keresztül Szegedre, Makóra, Hódmezővásárhelyre. A román állatszallitványok ezen a vonalon könnyű szerrel juthatnak el Budapesten keresztül külföldre. Tegnap már bizottság járt a helyszínen annak a megállapítására, hogy milyen munkálatok szükségesek a vasúti vonal helyreállításához. A bizottság tagjai voltak Pipereșcu Viktor vezérkari alezredes, a hadügyi-

miniszterium megbízottja, Tieran Emil dr. vármegyei főjegyző, Temes-torontálmegye képviselője, Corcan János temesvári vasúti vezérfelügyelő, a vasutigazgatóság képviselője, Szeles József, Olteanu és Fuchs Ede vasúti főmérnökök, Maneiu Miklós józsefvárosi rendőrfőnök, a belügyminiszterium megbízottja. A bizottság tagjai bejárták azokat a helyeket, amerre a vasúti vonal húzódik és ahol a sineket felszedték. A bizottság szakértői megállapították, hogy a vasúti vonal román területen levő részének rendbehozatala másfél millió leit szükségel. Megállapították azt is, hogy ezek a munkálatok két hónapon belül elvégezhetők és a vasúti vonal már október végére átadható lenne a forgalomnak. A bizottság minden egyes tagja megteszi a maga jelentését felettes hatóságának. Felbecsülhetetlen előnyt jelentene, ha október végétől kezdve már egy újabb vonal állna rendelkezésre Budapesten keresztül a külföld felé. A bizottság tagjai a helyszínen kijelölték azokat a helyeket is, ahol a modern vammraktárakat és egyéb hivatalokat fel lehetne építeni.

Az örök rejtély:

A hetipiacokon általános olcsóság uralkodik és Temesvár mégis a legdrágább város

Nagy élénkség jellemzi mostanában a temesvári hetipiacokat, amelyeknek árai olcsók. Az egyes cikkek piaci árai a következők:

Burgonya kilója két-három leiert vásárolható. Különösen a szegényebb néposztály vesz burgonyát.

A **zöldbab** nagy mennyiségben kerül előadásra. Kilóját nyole és tizenkét le között árusítják. A legtöbb helyen azonban tíz leiert kerül forgalomba.

A **káposzta** nagy kelendőségnek örvend. Szép nagy fej káposztáért négy leit kérnek, míg hatalmas nagy fej ára nyole-tíz le.

A **kelkáposzta** is nagy tömegben kerül előadásra. Szép nagy fej kelkáposztát lehet már három leiert venni. Az ára három és hat le között váltakozik.

A **karfiol** ára különböző. Lehet már négy leiert is kapni, az ára négy és tizenhat le között van.

Zöldpaprika olcsó. Öt liter paprika négy leibe kerül. Darabra is ad-

ják. Négy és öt darabot egy leiert árusítanak.

A **paradicsom** kilójáért két és három leit kérnek. Nagy tételben vásárolva még olcsóbb.

Az **őszibarack** kilója tizennégy és harminc le között váltakozik.

Szőlő jó és olcsó. Kilóját már tíz leiert is lehet vásárolni. A csemege-szőlő tizenhat leitől huszonkét leig kerül forgalomba.

Alma nyole és tíz le. Finom csemegealma tizennégy-tizennyolc le.

A **dinnye** nagyságra megy. Lehet hat leiert is görögdinnyét kapni, míg az óriási görögdinnyékért tizenhat és husz leit kérnek.

A **tojás** ára egy le negyven bani és egy le ötven bani között mozog.

Sütni való **csirke** párjáért nyolevan-százhusz leit kérnek, míg a levesnek való tyúk párja száz és százharminc leiert vásárolható.

Kaesa, fiatal, nyolevan és százhusz leibe kerül, míg a tömött ka-

csa kétszáz-kétszáznegyven leibe kerül.

A tej literje hat-hét leibe kerül. A tejfel literjéért negyven és ötven leit kérnek.

A vaj kilója kilencven és száz lei, míg a teavaj százhusz-százharminc leiert kapható.

Kinevezik az új pénzügyőröket. Bukarestből jelentik, hogy az a bizottság, amely a pénzügyőri gárdába jelentkező pályázók kérelmeit felülvizsgálta, munkáját befejezte. A bizottság megteszi javaslatát a kinevezésekre vonatkozólag a pénzügyminiszternek. Popovici Mihály pénzügyminiszter azonban csak szeptember tizedikén tér vissza szabadságáról és így csak ezután történik meg a pénzügyőrök kinevezése, akik október tizenötödikéig már megkezdik működésüket.

Lanyha tőzsdénap. A temesvári árutőzsde üzleti forgalma tegnap szokatlanul lanyha volt. Egyedül búzában történt némi üzletkötés. A tengeri métermázsája 325 le volt. Az árutőzsde hármas tagu bizottsága tegnap a kereskedelemügyi miniszternéi volt ki-hallgatáson és remélhető, hogy egy-két napon belül magával hozza a tőzsdéügyönkök végleges kinevezését.

A mezőgazdasági kamara választói névjegyzéke. A polgármesteri hivatal felhívja mindazokat a földművesiskolai, gazdasági iskolai, vagy mezőgazdasággal és erdőszettel összefüggésben álló más iskolai képzettséggel rendelkező huszonegy évet betöltött és állandó temesvári lakosokat, hogy a mezőgazdasági kamara választói névjegyzékébe való felvétel végett iskolai bizonyítványaikkal vagy diplomáikkal együtt a városházán, első emelet 22. számú irodában augusztus harmincadikáig jelentkezzenek.

Devizák arfolyama. Zürichben a le 306.50, Párisban 15.15. Mai magánárfolyamok a következők: angol font 816.25, dollár 167.75, hollandi forint 67.65, dinár 2.98.20, francia frank 6.59, olasz lira 8.80, cseh korona 4.98, német márka 40.08, osztrák schilling 23.75, magyar pengő 29.45, svájci frank 32.65, belga frank 23.45.

Terményárak. A termények mai magánárfolyama a következő: Idei 78-79 kilogramos buza 405 le, 79-80 kilogramos buza 405 le, tengeri 320, árpa 270, zab 320, bánati repee 330, lábliszt 280, korpá 250, széna 180 és burgonya 200 le száz kilónként.

A budapesti tőzsde jegyzései. (Augusztus 26.) Leszámítolóbank 87.6, Kereskedelmi Bank 104, Angol-Magyar Bank 75, Pesti Házai 176.5, Drasche —, Csáky-Prackfalvi —, Urikányi 91.9, Rima 106.1, Salgó 36.1, Általános Köszén 500.5, Beocsini 144, Spodium —, Szikra —, Ganz-Danubius 82.8, Magyar cukor 97, Délcukor 100, Lipták —, Egis 10.8, Nóva 25.1, Temesvári Szesz —, Temesvári Sör.

Nyíltér

(Az e rovatban közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

Ekszerészek és zálogházak!

Betörés folytán eltűntek: egy nyaklánc medaillonnal (Pali véséssel), egy karkötő lánc, két jegygyűrű és egy láncgyűrű. Ha valaki eladásra kínálná, vagy zálogba akarná adni, kérem az illetőt a rendőrségnek átadni.

Gerebecz Pál
Városi kertészet.

Hamburg-Amerika Line

világhírű német hajóársaság saját 180 elsőrangú, legmodernebbül berendezett gőzseivel rendszeres összeköttetést tart fenn az

Fetvilágosításokat készséggel nyújt:

Egyesült Államokba (New-York), Kanadába Délamerika összes államaiba, valamint a világ összes fontosabb kikötőibe. Minden tekintetben kiváló kiszolgálás és elhelyezés.

Hamburg-Amerika Line S. A. R.

TIMISOARA-Ceate, Str. Mercy 2. ARAD, Str. Eminescu 12.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastagabb betűvel öt lei, legkisebb apróhirdetés harminc lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakiírás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat lei.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepette az állásközvetítést olcsóbbá tegyünk. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szóig tizenöt lei.

Előfizetőinknek azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy ugyanazon apróhirdetés második, harmadszori közlésénél huszonöt, negyedszori közlésénél ötven, negyedszori közlésénél hetvenöt százalék engedményt adunk, ötödször pedig díjmentesen közöljük.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeliggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hírlap részére: March-trafik, Küttel-tér 1.

A Gyár városban: Kardos-trafik, Kossuth-tér, Gránátos-utca sarok.

Ne töltsd fel hangos reklámokkal, mert ha
jövőjét meg akarja tudni,
csak az
igazi jósnőt
keresse fel
Bonnáz-utca 16. sz. I. em. ajtó 2

Alkalmazás

Mindenes szakácsnő

ki a főzést tökéletesen érti, azonnali belépésre keresek. Berger János, III., Hattyu-utca 28. (2410)

Fiatal nőiszabó és

önálló francia munkásnő azonnali felvételre kerestetik. Winternitz, I., Lloyd-sor. (666)

Boltiszolga

ki már hasonló minőségben textil szakmában alkalmazva volt kerestetik. Személyes jelentkezés a délutáni órákban. Gyapjuipar, belvárosi fiók, Városház-utca. (2510)

Irodai gyakornok

legalább négy középiskolával, szép kézírású csakis jó iskolai bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. (2513)

Állást keres

Malomtulajdonos urak!

Középkorú, kis családú, vasszorgalmu, famunkát is értő molnár és vizsg. gépkészítő alkalmazást kereső román, magyar és németül beszél, vám- és cseremalom önálló vezetését vállaló Cim: Balogh Sándor, Timisoara II., Rezső-utca 1. (2511)

Földrengés

Írta: KUBÁN ENDRE

A Déli Hírlap eredeti rajza

32. folytatás.

Még nagyobb lett aztán lelki feszültségük, amikor bizonyosak voltak benne, hogy a gyászírnek már ott kell lennie Gomolygó Flórisnál. Hosszu heteken keresztül egyre remegőbben lesték az özvegy lett Flóris válaszának érkezését.

— Inkább én estem volna el a fronton, csak a gyerekeim ne maradtak volna anya nélkül, — ezt írta Flóris, akinek levelében azonban látni lehetett, hogy a nagy csapást az Isten rendelkezésébe való megnyugvással viseli el.

Azonban minden szavából, minden betűjéből érződött, hogy fájdalmasan aggódik két kicsiny gyermekének a sorsáért. — Tudom, — írta — hogy nem lesz most már itten maradásom és ezer veszélyen, ezer halálon keresztül is meg fogok szökni. Ellenállhatatlan erővel huz engem haza az árvák könnye.

9.

Károgó hollók.

A falu tovább élte a maga esendes, eseménytelen életét.

A mezőről rég behordták az utolsó gabonát és a kukoricát is befuvarozták már. A szüret is megvolt. A dusan gömbölyödő fehér, fekete és rózsaszínű szemekből, amelyek nehezekké tették a gerezdeket, kipréselték a mustot. Az új bor is kiforrott már azóta. Kóstolgatták is. Jó is volt, de nem izlett. Nem volt meg a borhoz a hangulat. Rossz hírek érkeztek kívülről. Senkise tudott semmi bizonyosat, de a suttogások, amelyek levelek, ujságickek és városjárt emberek beszéde nyomán támadtak, nyugtalanságot szítottak.

Mindszentek napja is eljött.

Az asszonyok és leányok a kertekben még ilyenkor lelhető virágból koszorukat fontak és azokat kivitték a temetőbe. Sokkal több koszorút hoztak azonban, mint ahány sir volt. A fölös koszorút halomba rakták a temető közepén álló nagy fakereszt lábához.

— Azok emléket tiszteljük, — mondották — akik elestek a háborúban és messzi idegen országokban vannak eltemetve jeltelen sírokba.

Fertályos Bálint is kint járt a temetőben és amikor onnan két unokáját egy-egy kezén hazafelé vezetve a község háza elé ért, nagy tömeget talált ott.

Valaki, aki ebédután jött meg a városból, ujságolta, hogy kitört a forradalom. A jegyző, aki telefonon beszélt a megyeszékhellyel, megerősítette ezt a híradást. Bővebbet azonban ő sem tudott. Csak annyit mondott, utasítást kapott, tegyen meg minden intézkedést a rend fenntartására, alakítson a falu férfilakosságából nemzetőrséget és a csendőrséget is tartsa készenlétben.

Senki nem tudta, hogy erre miért van szükség, amikor a faluban a legnagyobb rend uralkodik, de azért a nemzetőrséget megalakították.

Fertályos Bálint vágya teljesült végre. Megint a katonaregula szerint bánhatott másokkal is. A falu nemzetőrségének ő lett a vezetője. Puska ugyan nem jutott a nemzetőrség egyik tagjának sem, ehelyett mindegyik vastag dorongot szerzett magának és naponta egy órán keresztül azzal gyakorlatozott a Bálint bácsi kommandójára.

Nyomasztó csend volt a faluban. Kíváncsiabb természetű emberek naponta jártak be a városba és ellátogattak a nagyobb környékbeli községekbe is. Riasztó, nyugtalanító hírekkel tértek vissza.

A városban csöcselék rohanta meg az üzetekeket. Mindent összetört. Mindent elrabolt. A karhatalom a polgársággal együttvéve csak nehezen tudta valahogyan a rendet helyreállítani. A helyzet azonban feszült volt és sohasem lehetett tudni, hogy a következő órában nem robban-e ki valami szörnyűség.

Nyugtalan, háborgó volt a környékbeli községek élete is. Ott is mindenütt azt kiáltották az emberek, hogy kiütött a forradalom és megrohanták a boltokat, az urasági kastélyokat, a hembárokat, a malmokat. A kastélyok lakói, akik megéreztek már napokkal előbb a forradalom előszelét, elmenekültek és a fékevesztett nép bevverte az ablakokat, türt-zuzott, sok butort elhureolt. A hembárokból és malmokból szekérszámra vitték el a gabonát és a lisztet, amit pedig nem tudtak eleipelni, azt kiszórták az utcára, meg a gyepre.

A tombolásban és a romlásban a forradalom hatása alatt fölbomlott hareterekről hazaözönlő katonák voltak a vezetők. Puskájukat fejük fölött lóbálva mindenütt elől rohantak és kiabáltak:

— Eleget szenvedtünk a fronton, most aztán hadd szenvedjenek az urak is! Éheztünk, amíg ők telezabálták magukat, most aztán a miénk minden élelmiszer. Még azt se hagyjuk meg nekik, ami nekünk fölösleges.

Aki ellenállott, azt letiporták. Régi ellenségekre, haragosokra, vetélytársakra ráfogták, hogy ellenszegülnek a népakaratnak és rövidesen végeztek velük. Községek esendjét fölverte az ordítás, jajgatás, sikoltozás és a hazajött katonák magukkal hozott manlicherreinek ropogása, amely mindig sebesülést, emberhalált jelentett, ha valahol megszólalt. Gyümölcsfák ágait akasztóbitónak használták önkéntes hőhérok, akik minden tárgyalás nélkül hivatkozva a népitéletre végeztek szörnyű munkájukat.

A legtöbb harag a községi jegyzők ellen fordult. Ezer vádat hangoztattak ellenük és a hosszú háboru alatt támadt minden bajért és kellemetlenségért őket okolták. Nem nézték azt, hogy a jegyzők csak egyszerű végrehajtói voltak a bekvirálási rendeleteknek és egyéb intézkedéseknek, nem nézték

azt, hogy nem a jegyzők szabták kicsire a hadiözvegyek segélyezését, hanem a kormány, nem nézték azt, hogy nem a jegyzők tették a háboru alatt nem jutott népnak elegendő cukor, petrolium, dohány és sok egyéb és nem nézték sok más sem az emberek, hanem a forradalom forrongásában fölszabadult minden mérges indulatokkal a jegyzők ellen fordultak. (Folyt. köv.)

Adás-vétel

Eladó

kedvező feltételek mellett Ujkisdán közel a Sági-uthoz 390 négyzetöl telkes, 22 m. hosszú, téglából épült ház, gazdálkodásra nagy alkalmas. Tatár Péter Ujkisdán IV. utca 75. (250)

Csónak motor
bármely csónakra szerelhető, megérkezett KALDOR-cégnél, Szt. György-tér

Ebédlő

kifogástalan állapotban és egy székkel les ottomán jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. (209)

Régi ablak

és ajtóramák eladók. I. Szentgyörgy-tér 4. Káldor. (250)

Butorok

gyönyörű szép hálósobák nagy mennyiségben kaphatók. Kovács műasztalosnál. III., Király-utca 50. (244)

Ó-német hálószoba

ebédlő, divány, konyha butorok csó eladók. Megtekinthetők délután Bonnáz-utca 2, sarokház. (250)

Két ház

2 évi részletre 164 és fél—164 és négyzetöl telekkel 70.000 és 50.000 leiert eladó. Készpénz fizetéssel jutányosabb. Avram Jurma, Rónác, Temesvár. (250)

Lakás

Három szobás lakás

melyből egy szoba udvari, — székkel december 1-re kiadó. IV., Begajoborsor 5, házfelügyelő. (250)

Két szobás lakás

kiadó. IV. Rózsa-utca 2. Érdeklődni a vendéglőben. (235)

Két szobás

lakás fürdőszobával, villany- és vezetékekkel azonnal kiadó. III., Hatyú-utca 40. Ferenczi (247)

Szobás-konyha

szuterén lakás, villany- és vízvezetékkel azonnal kiadó. III., Hatyú utca 10. (251)

2 utcai szoba

mellék helyiségekkel azonnal kiadó. Buziási-ut 7. (251)

Különféle

Pesti diákok

vagy diáklányok teljes ellátással nyernek feltétlen uricsaládnál igen jutányos áron. Közelebbi megtudható a lap kiadóhivatalában. (238)

Nem ráta!

De készpénzért olcsón vásárolhat férfi-, nő- és gyermekruhát

FUCHS ruha-
üzletében, Józsefváros, Skudier-tér 5. sz. a.

Trenchcoat	Lej 1400—
Férfiöltöny	950—
Kamngarn-öltöny	1500—
Gummikabát	620—
Csikosnadrág	395—
Munkásnadrág	105—
Gyermeköltöny	170—